

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет філології та журналістики
Кафедра теорії літератури та зарубіжної літератури

СИЛАБУС
нормативного освітнього компонента

ЗАРУБІЖНА ЛІТЕРАТУРА

Частина 5

підготовки першого (бакалаврського) рівня
спеціальності **014 Середня освіта**
предметної спеціальності **014.02 Середня освіта (Мова та зарубіжна література)**
спеціалізації **014.021 Англійська мова та зарубіжна література**
освітньо-професійної програми
Середня освіта. Англійська та друга іноземна мови. Зарубіжна література

Луцьк – 2024

Силабус освітнього компонента «ЗАРУБІЖНА ЛІТЕРАТУРА» підготовки бакалавра, галузі знань 01 Освіта / Педагогіка, спеціальності 014 Середня освіта, предметної спеціальності 014.02 Середня освіта (Мова та зарубіжна література), спеціалізації 014.021 Англійська мова та зарубіжна література), за освітньою програмою Середня освіта. Англійська та друга іноземна мови. Зарубіжна література.

Розробники:

Колошук Н. Г., професор кафедри теорії літератури та зарубіжної літератури, доктор філологічних наук, професор

Лавринович Л. Б., кандидат філологічних наук, доцент кафедри теорії літератури та зарубіжної літератури

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми доц. Юлія ГОРДІЄНКО

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри теорії літератури та зарубіжної літератури

Протокол № 1 від 30 серпня 2024 р.

Завідувач кафедри:

доктор філологічних наук,

професор Романов С. М.

1. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	01 Освіта/Педагогіка, 014 Середня освіта (Англійська мова та зарубіжна література) Середня освіта. Англійська та друга іноземна мови. Зарубіжна література. Бакалавр	Нормативна
Кількість годин / кредитів 90 / 3		Рік навчання – 4
		Семестр – 7
		Лекції – 20 год.
ІНДЗ: немає		Практичні (семінарські) – 28 год.
		Самостійна робота – 36 год.
		Консультації – 6 год.
	Форма контролю: залік	
Мова навчання		Українська

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Заочна форма навчання	01 Освіта/Педагогіка, 014 Середня освіта (Англійська мова та зарубіжна література) Середня освіта. Англійська та друга іноземна мови. Зарубіжна література. Бакалавр	Нормативна
Кількість годин / кредитів 90 / 3		Рік навчання – 4
		Семестр – 7
		Лекції – 6 год.
ІНДЗ: є		Практичні (семінарські) – 8 год.
		Самостійна робота – 64 год.
		Консультації – 12 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання		Українська

2. Інформація про викладачів

Прізвище, ім'я, по батькові: **Колошук Надія Георгіївна**

Науковий ступінь: **доктор філологічних наук**

Вчене звання: **професор**

Посада: **професор кафедри теорії літератури та зарубіжної літератури**

Контактна інформація: телефон **+380639927451, +380676498763**; електронна адреса: n_koloshuk@ukr.net, Nadiya.Koloshuk@vnu.edu.ua

Дні занять: див. <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

Прізвище, ім'я та по батькові **Лавринович Лілія Богданівна**

Науковий ступінь **кандидат філологічних наук**

Вчене звання **доцент**

Посада **декан факультету філології та журналістики, доцент кафедри теорії літератури та зарубіжної літератури**

Контактна інформація **+380502941627, *Lavrinovich.Liliya@vnu.edu.ua***

Дні занять (див.: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>)

3. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу

Силабус освітнього компонента «Зарубіжна література» (част. 5) складено відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра спеціальності 014.02 Середня освіта (Мова та зарубіжна література), спеціалізація 014.021 Англійська мова та зарубіжна література), за освітньою програмою Середня освіта. Англійська та друга іноземна мови. Зарубіжна література.

Предмет вивчення – сутнісні риси літературного процесу модерної доби на межі ХІХ – першої половини ХХ ст. та у першій половині ХХ ст. у країнах Європи та Північної Америки. Ідеться про ідейно-тематичні аспекти та поетику найпоказовіших творів зарубіжної літератури у цей період. Основний **об'єкт вивчення** – тяглість літературного процесу від реалістичного періоду ХІХ ст. до Другої світової війни, формування та розвиток модерних напрямів, творчість знакових представників літературного процесу, аналіз їхніх творів у загальному культурно-філософському та національному контекстах, жанрово-стильові риси творів, основні тенденції образотворення в тогочасній художній літературі та індивідуальні авторські стилі, виявлені у творах конкретних письменників.

Курс має практичне спрямування – розвивати навички аналізу текстів, спираючись на контекст культурно-історичної епохи. Програма розроблена з урахуванням нових підходів до вивчення зарубіжної літератури ХХ ст. і з метою охопити найбільш повний обсяг літературного матеріалу, який вивчається в сучасній школі.

Програма освітнього компонента містить такі змістові модулі:

1. Модерні напрямки і течії зарубіжної літератури у першій половині ХХ століття. Поезія і драматургія
2. Розвиток модерністської прози у першій половині ХХ століття.

2. Пререквізити / Постреквізити

Пререквізити: освітній компонент «Зарубіжна література» (Ч. 5) опирається на систему знань і навичок, отриманих на ОК «Зарубіжна література» (Ч. 1–4), ОК «Вступ до літературознавства».

Постреквізити: ОК «Зарубіжна література» (Ч. 6), «Методика навчання зарубіжної літератури», «Курсова робота з фаху», «Атестаційний іспит», педагогічні практики.

3. Мета і завдання освітнього компонента.

Мета вивчення ОК – сформулювати у здобувачів освіти цілісне уявлення про світовий літературний процес у першій половині ХХ століття.

Завдання:

- формувати уявлення про домінантні літературні концепти ХХ ст. (модернізм, символізм, імпресіонізм, футуризм, дадаїзм, сюрреалізм, література «потoku свідомості», література «втраченого покоління», екзистенціалізм тощо) у їхньому зв'язку з панівними філософсько-естетичними теоріями ХХ ст.; при цьому звертати увагу на типологічно загальні, національно-своєрідні та індивідуально-авторські особливості художніх явищ;
- формувати уявлення про особливості розвитку різних національних літератур у ХХ ст.; при цьому звертати увагу на суспільно-політичний та культурно-мистецький контексти;
- формувати уявлення про тяглість літературного процесу, виокремлювати традиції та новаторство форм, методів, жанрів, до яких вдаються в художніх творах письменники цього періоду;
- характеризувати творчість зарубіжних письменників, звертаючи увагу на життєві обставини, які мали вплив на формування творчої особистості, на основні етапи творчого шляху, на специфіку авторського ідіостилу тощо;
- розкривати суть нових літературознавчих термінів, розвивати вміння оперувати літературознавчою термінологією;
- розвивати в здобувачів освіти вміння аналізувати та інтерпретувати художній текст, критично мислити в процесі рецепції літературознавчих джерел;
- формувати у майбутніх учителів вміння розкривати суть літературних явищ та специфіку творчості письменників на уроках зарубіжної літератури;
- розвивати в здобувачів освіти критичне та креативне мислення, комунікативні навички, вміння працювати в команді;
- збагачувати духовний світ здобувачів освіти та залучати їх до загальнолюдських цінностей у процесі аналізу художніх текстів;
- формувати в здобувачів освіти потребу в читанні, інтерес до художнього слова, естетичний смак.

4. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ (КОМПЕТЕНТНОСТІ)

Інтегральна компетентність:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі середньої освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь з філології та наук про освіту, педагогіки, психології, теорії та методики навчання іноземних мов та зарубіжної літератури і характеризується комплексністю умов організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до застосування знань у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання й розуміння предметної області та професійної діяльності.

ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, до комунікації іноземною мовою за предметною спеціальністю.

ЗК8. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та значення у розвитку суспільства, техніки і технологій.

ЗК9. Здатність усвідомлювати особисті відчуття, почуття, емоції, потреби та емоційні стани інших учасників освітнього процесу; визначати і враховувати в освітньому процесі вікові та індивідуальні особливості здобувачів освіти, їхній психоемоційний стан; використовувати стратегії роботи, які сприяють розвитку позитивної самооцінки та я-ідентичності здобувачів; зберігати особисте фізичне та психічне здоров'я, вести здоровий спосіб життя, керувати власними емоційними станами; конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку.

ЗК10. Здатність поважати різноманітність і мультикультурність суспільства, усвідомлювати необхідність рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу.

Фахові компетентності:

ФК1. Здатність перенесення системи наукових знань у професійну діяльність та в площину навчального предмету.

ФК2. Здатність забезпечувати навчання здобувачів освіти державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички в області предметної спеціальності.

ФК4. Здатність формувати і розвивати у здобувачів освіти ключові компетентності і наскрізні вміння, визначені державними стандартами освіти, засобами англійської, другої іноземної мов та зарубіжної літератури та інтегрованого навчання; формувати в них ціннісні ставлення, розвивати критичне мислення.

ФК 10. Здатність застосовувати досягнення сучасної методичної і філологічної наук, освітніх концепцій у процесі навчання іноземної мови і зарубіжної літератури в закладах загальної середньої освіти.

ФК 11. Здатність проєктувати педагогічну діяльність, володіти предметно-методичною компетентністю для планування і проведення занять з іноземної мови та зарубіжної літератури.

ФК 13. Здатність застосовувати практичні навички моделювання, конструювання освітнього процесу і змісту іншомовної підготовки для проведення навчальних занять та позакласних заходів з іноземної мови та зарубіжної літератури у ЗЗСО, в тому числі за умов дистанційного та змішаного навчання.

ФК 15. Здатність виявляти закономірності літературного процесу, визначати специфіку і значення художніх концепцій і літературних творів у контексті суспільно-літературної ситуації, літературної критики і культурної епохи; давати оцінку художнього твору; визначати роль системи образів, сюжету, композиції та засобів виразності в їх поєднанні; характеризувати творчу індивідуальність автора.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Відтворювати основні концепції та принципи педагогіки і психології; враховувати в освітньому процесі закономірності розвитку, вікові та інші індивідуальні особливості здобувачів освіти.

ПРН 2. Демонструвати вміння навчати здобувачів освіти державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички засобами навчального предмету та інтегрованого навчання.

ПРН 3. Називати і аналізувати методи цілепокладання, планування та проєктування процесів навчання і виховання здобувачів освіти на основі компетентнісного підходу з урахуванням їх освітніх потреб; класифікувати форми, методи і засоби навчання предмету в закладах загальної середньої освіти.

ПРН 4. Здійснювати добір і застосовувати сучасні освітні технології та методики для формування предметних компетентностей здобувачів освіти; критично оцінювати результати їх навчання та ефективність уроку.

ПРН 5. Вибирати відповідні форми та методи виховання здобувачів освіти на уроках і в позакласній роботі; аналізувати динаміку особистісного розвитку здобувачів освіти, визначати ефективні шляхи їх мотивації до саморозвитку та спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них.

ПРН 7. Демонструвати знання основ фундаментальних і прикладних наук (відповідно до предметної спеціальності), оперувати базовими категоріями та поняттями предметної області спеціальності.

ПРН 8. Генерувати обґрунтовані думки в галузі професійних знань як для фахівців, так і для широкого загалу державною та іноземною мовами.

ПРН 14. Застосовувати на практиці знання про лінгвістичні, психологічні, дидактичні основи навчання іноземної мови і зарубіжної літератури та шляхи формування компетентностей здобувачів освіти.

ПРН 18. Уміти здійснювати міжкультурну комунікацію і долати міжкультурні бар'єри на основі знання особливостей, цінностей, властивих культурам країн мов, що вивчаються, а також знання світоглядних засад, ментальних особливостей та онтологічних характеристик української культури.

ПРН 19. Характеризувати тенденції, етапи і особливості літературного процесу країн у різні епохи, визначати світоглядно-естетичну специфіку літературних течій і напрямів; аналізувати твір за його ознаками і в контексті епохи, називати жанрові особливості твору, оперуючи термінологією.

ПРН 23. Уміти критично опрацьовувати джерела і здійснювати самостійний науковий пошук, у тому числі і з використанням емпіричних методів.

5. Структура освітнього компонента

Денна форма

Назви змістових модулів і тем	Усьо-го	Лек.	Практ.	Сам. Роб.	Конс.	Форми роботи і контролю / бали
Змістовий модуль 1. Модерні напрямки і течії зарубіжної літератури у першій половині ХХ століття. Поезія і драматургія						
Тема 1. Декаданс / Fin de siècle та Модерн / Модернізм: філософсько-естетичні концепції, художні напрями, течії, тенденції.	13	2		7	4	Р / БП / С / Т 3 б.
Тема 2. Модерністська лірика: напрямки, течії, тенденції. Французький символізм: філософія, естетика, поетика. Імпресіонізм у літературі. Ш. Бодлер, П. Верлен, А. Рембо, С. Малларме. Французький символізм у ЗЗСО.	9		4	5		Р / С / Д / ЗА / І / П / УО / ККБ / Т 3 б.
Тема 3. Творчий шлях Р. М. Рільке у контексті розвитку модерних напрямків ХХ ст. «Сонети до Орфея» – вершина символізму. Вивчення віршів Рільке в ЗЗСО.	7	2	2	3		П / ПЗ / ПК / К / ВЧ / УО / 3 б.
Тема 4. Експресіонізм у світовій культурі та літературі. Німецька експресіоністська поезія (Г. Гейм, Г. Тракль, Г. Бенн). Футуризм (Ф. Марінетті). Дадаїзм та сюрреалізм (П. Елюар, Т. С. Еліот). Вивчення футуризму в ЗЗСО.	4	2	2			КА / І / П / ПЗ / ПК / К / УО / ККБ / 3 б.
Тема 5. Поезія Ф. Гарсії Лорки («Поема про канте хондо» та «Циганське романсеро»): фольклорні витоки, ліро-епічний характер, синкретизм образів. Вивчення віршів Лорки в ЗЗСО.	2		2			ПК / К / ВЧ / Б / АЕ / АТ / СО / КР 3 б.
Тема 6. Драматургія епохи Модерну. Б. Шоу, Л. Піранделло, Б. Брехт, Ю. О'Ніл. Вивчення драматургії Б. Шоу та Б. Брехта в ЗЗСО.	7	2	2	3		АЕ / АТ / ІР / РМГ / СА / СО / КР 3 б.
Тема 7. Декаданс. Символістська драма. М. Метерлінк: «Сліпі», «Блакитний птах». Вивчення творчості М. Метерлінка в ЗЗСО.	5		2	3	–	С / Д / ЗА / КА / І / П / УО / ККБ / Е / 2 б.
МКР 1						15
Разом за змістовим модулем 1	47	8	14	21	4	35
Змістовий модуль 2. Розвиток модерністської прози у першій половині ХХ століття						
Тема 8. Естетизм. Творчість О. Вайлда в контексті модерної парадигми. О. Вайлд у навчальній програмі ЗЗСО.	7	2	2	3		Р / С / Д / ЗА / І / П / УО / ККБ / Т

						3 б.
Тема 9. Література «втраченого покоління». Тема першої світової війни у літературі. А. Барбюс («Вогонь»), Е. М. Ремарк («На західному фронті без змін»), Е. М. Гемінгвей («Прощай, зброє!»). Вивчення творчості Е. М. Гемінгвея в ЗЗСО.	8		2	6		Б / АЕ / АТ / ІР / РМГ / СА / СО / КР 3 б.
Тема 10. Психологічна проза. Література «потoku свідомості». Роман «Улісс» Дж. Джойса як квінтесенція модернізму. Творчість В. Вулф.	7	2		3	2	С / Д / ЗА / КА / І / П / УО / ККБ 3 б.
Тема 11. Модерністська проза. Творчість Ф. Кафки. «Перевтілення». особливості вивчення в ЗЗСО.	5		2	3		Р / БП / ЕБ / С / АТ / ІР / РМГ 3 б.
Тема 12. Сатиричний роман у чеській літературі міжвоєнного часу (Я. Гашек, «Пригоди бравого вояка Швейка» – К. Чапек, «Війна з саламандрами»). Чеські письменники Я. Гашек та К. Чапек у програмі ЗЗСО.	4	2	2			Р / АЕ / АТ / ІР / РМГ / СА / СО / КР 3 б.
Тема 13. Американська психологічна проза у 1920-1930-х рр.: ідейні й естетичні пошуки Е. Гемінгвея, В. Фолкнера, Д. Стейнбека. Вивчення творів Е. Гемінгвея в ЗЗСО.	4	2	2			Р / Д / ЗА / КА / І / П / УО / ККБ 3 б.
Тема 14. Лірична проза А. де Сент-Екзюпері («Планета людей»). Вивчення казки «Маленький принц» у ЗЗСО.	4	2	2			Р / БП / ЕБ / С / Д / ЗА / ККБ 2 б.
Тема 15. Екзистенціалізм у літературі Франції: А. Камю, «Чужий». Вивчення творів А. Камю в ЗЗСО («Чума»).	4	2	2			АЕ / АТ / ІР / РМГ / СА / СО / КР 3 б.
МКР 2						15
Разом за змістовим модулем 2	43	12	14	15	2	35
МКР 3 (контрольний науково-дослідницький проєкт)						30
Усього годин	90	20	28	36	6	100

Заочна форма

Назви змістових модулів і тем	Усьо-го	Лек.	Практ.	Сам. Роб.	Конс.	Форми роботи і контролю / бали
Змістовий модуль 1. Модерні напрямки і течії зарубіжної літератури у першій половині ХХ століття. Поезія і драматургія						
Тема 1. Декаданс / Fin de siècle та Модерн / Модернізм: філософсько-естетичні концепції, художні напрями, течії,	13	2		7	4	Р / БП / С / Т 3 б.

тенденції.						
Тема 2. Модерністська лірика: напрямки, течії, тенденції. Французький символізм: філософія, естетика, поетика. Імпресіонізм у літературі. Ш. Бодлер, П. Верлен, А. Рембо, С. Малларме. Французький символізм у ЗЗСО.	9			7	2	Р / С / Д / ЗА / І / П УО / ККБ / Т 3 б.
Тема 3. Творчий шлях Р. М. Рільке у контексті розвитку модерних напрямків ХХ ст. «Сонети до Орфея» – вершина символізму. Вивчення віршів Рільке в ЗЗСО.	7			7		П / ПЗ / ПК / К / ВЧ / УО / 3 б.
Тема 4. Експресіонізм у світовій культурі та літературі. Німецька експресіоністська поезія (Г. Гейм, Г. Тракль, Г. Бенн). Футуризм (Ф. Марінетті). Дадаїзм та сюрреалізм (П. Елюар, Т. С. Еліот). Вивчення футуризму в ЗЗСО.	4	2	2			КА / І / П / ПЗ / ПК / К / УО / ККБ / 3 б.
Тема 5. Поезія Ф. Гарсії Лорки («Поема про канте хондо» та «Циганське романсеро»): фольклорні витоки, ліро-епічний характер, синкретизм образів. Вивчення віршів Лорки в ЗЗСО.	2		2			ПК / К / ВЧ / Б / АЕ / АТ / СО / КР 3 б.
Тема 6. Драматургія епохи Модерну. Б. Шоу, Л. Піранделло, Б. Брехт, Ю. О'Ніл. Вивчення драматургії Б. Шоу та Б. Брехта в ЗЗСО.	7			7		АЕ / АТ / ІР / РМГ / СА / СО / КР 3 б.
Тема 7. Декаданс. Символістська драма. М. Метерлінк: «Сліпі», «Блакитний птах». Вивчення творчості М. Метерлінка в ЗЗСО.	5			5	–	С / Д / ЗА / КА / І / П / УО / ККБ / Е / 2 б.
МКР 1						15
Разом за змістовим модулем 1	47	4	4	33	6	35
Змістовий модуль 2. Розвиток модерністської прози у першій половині ХХ століття						
Тема 8. Естетизм. Творчість О. Вайлда в контексті модерної парадигми. О. Вайлд у навчальній програмі ЗЗСО.	7		2	5		Р / С / Д / ЗА / І / П УО / ККБ / Т 3 б.
Тема 9. Література «втраченого покоління». Тема першої світової війни у літературі. А. Барбюс («Вогонь»), Е. М. Ремарк («На західному фронті без змін»), Е. М. Гемінгвей («Прощавай, зброє!»). Вивчення творчості Е. М. Гемінгвея в ЗЗСО.	8			6	2	Б / АЕ / АТ / ІР / РМГ / СА / СО / КР 3 б.
Тема 10. Психологічна проза. Література «потoku свідомості». Роман «Улісс» Дж. Джойса як квінтесенція модернізму.	7	2		3	2	С / Д / ЗА / КА / І / П / УО / ККБ 3 б.

Творчість В. Вулф.						
Тема 11. Модерністська проза. Творчість Ф. Кафки. «Перевтілення». особливості вивчення в ЗЗСО.	5		2	3		Р / БП / ЕБ / С / АТ / ІР / РМГ 3 б.
Тема 12. Сатиричний роман у чеській літературі міжвоєнного часу (Я. Гашек, «Пригоди бравого вояка Швейка» – К. Чапек, «Війна з саламандрами»). Чеські письменники Я. Гашек та К. Чапек у програмі ЗЗСО.	4			4		Р / АЕ / АТ / ІР / РМГ / СА / СО / КР 3 б.
Тема 13. Американська психологічна проза у 1920-1930-х рр.: ідейні й естетичні пошуки Е. Гемінгвея, В. Фолкнера, Д. Стейнбека. Вивчення творів Е. Гемінгвея в ЗЗСО.	4			4		Р / Д / ЗА / КА / І / П / УО / ККБ 3 б.
Тема 14. Лірична проза А. де Сент-Екзюпері («Планета людей»). Вивчення казки «Маленький принц» у ЗЗСО.	4			4		Р / БП / ЕБ / С / Д / ЗА / ККБ 2 б.
Тема 15. Екзистенціалізм у літературі Франції: А. Камю, «Чужий». Вивчення творів А. Камю в ЗЗСО («Чума»).	4			2	2	АЕ / АТ / ІР / РМГ / СА / СО / КР 3 б.
МКР 2						15
Разом за змістовим модулем 2	43	2	4	31	6	35
МКР 3 (контрольний науково-дослідницький проєкт)						30
Усього годин	90	6	8	64	12	100

Форми і методи роботи – розповідь (Р), бесіда-повідомлення (БП), евристична бесіда (ЕБ), спостереження (С), дискусія (Д), зіставний аналіз текстів (ЗА), компаративний аналіз (КА), ілюстрація (І), презентація (П), виконання проблемних завдань (ПЗ), переказування (ПК), коментування художнього тексту (К), виразне художнє читання (ВЧ), бібліографічний пошук (Б), аналітичне есе (АЕ), аналіз твору (АТ), індивідуальна робота студента (ІР, робота в малих групах (РМГ) та ін.

Форми поточного контролю: усне поточне опитування (УО), контрольньо-корекційна бесіда (ККБ), тестування (Т), есе (Е), самоаналіз (СА), самооцінювання (СО); контрольна робота (КР).

6. Завдання для самостійного опрацювання

Самостійна робота здобувачів освіти включає більш ґрунтовне опрацювання лекційного матеріалу, вивчення окремих питань, що не були розглянуті в курсі лекцій, підготовку до практичних занять, яка передбачає, зокрема, читання й аналіз художніх текстів, опрацювання теоретичного та критичного літературознавчого матеріалу, перегляд рекомендованих відеоматеріалів.

Навчальний матеріал ОК, передбачений для засвоєння у процесі самостійної роботи, виноситься на поточний і підсумковий контроль поряд із навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять, зокрема під час фронтального опитування, бесід, дискусій, дебатів, обговорення проблемних завдань, презентації творчих завдань, аналізу та інтерпретації художніх текстів та ін., і відбиває в загальній оцінці за тему.

№ з/п	Тема	Зміст роботи	Кількість годин	
			Денна	Заочна
1.	Тема 1. Декаданс / Fin de siècle та Модерн / Модернізм: філософсько-естетичні концепції, художні напрями, течії, тенденції.	1.Опрацювати: «Світ як воля та уявлення» А. Шопенгауера (у кн.: Мислителі німецького Романтизму. Івано-Франківськ, 2003), «По той бік добра і зла» або «Сутінки ідолів» Ф. Ніцше (на вибір здобувача освіти). 2. Прослухати лекцію Т. Лютого «Ніцше і література» (URL: https://www.youtube.com/watch?v=szXlmmHta2M).	7	7
2.	Тема 2. Французький символізм: філософія, естетика, поетика. Імпресіонізм у літературі. Ш. Бодлер, П. Верлен, А. Рембо, С. Малларме. Символістська лірика у ЗЗСО.	1. Проаналізувати «Літературний маніфест. Символізм» Ж. Мореаса та інтерв'ю С. Малларме «Про літературну еволюцію». 2. «Я – вчитель». Проаналізувати посібник для вчителя: Ніколенко О. М. Поезія французького символізму: Шарль Бодлер, Поль Верлен, Артюр Рембо. Харків: Ранок; Веста, 2003. 143 с.	5	7
3.	Тема 3. Модерністська лірика: напрями, течії, тенденції. Символізм (Р. М. Рільке). Експресіонізм (Г. Гейм, Г. Тракль, Г. Бенн та ін.). Футуризм (В. Маяковський, В. Хлебніков). Дадаїзм та сюрреалізм (П. Елюар, Т. С. Еліот).	1. Опрацювати монографію проф. М. В. Моклиці «Модернізм як структура. Філософія. Психологія. Поетика» (Луцьк, 2002): URL: https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/13510/1/Moklutsia_M_Modernizm_i_ak_struktura.pdf Зверніть увагу на розділи «Психіка людини як основа для структуризації епохи. Модернізм у психологічному аспекті» та «Типологія модернізму як художнього методу». Чи згодні з концепцією авторки? Відповідь обґрунтуйте і зафіксуйте (аналітичне есе). 2. «Я – вчитель». Проаналізуйте шкільну програму крізь призму методичних порад щодо вивчення творчості поетів-модерністів.	3	7
4.	Тема 6. Драматургія епохи Модерну. Б. Шоу, Л. Піранделло, Б. Брехт, Ю. О'Ніл. Вивчення драматургії Б. Шоу та Б. Брехта в ЗЗСО.	1. Підготувати презентацію: «Епічна драма: жанрові ознаки». 2. «Я – вчитель». Підготуйте орієнтовний план уроку, присвячений: а) вивченню п'єси «Пігмаліон» Б. Шоу (9 клас);	3	7

		б) вивченню п'єси «Матінка Кураж та її діти» Б. Брехта (11 клас).		
5.	Тема 7. Декаданс. Символістська драма. М. Метерлінк: «Сліпі», «Блакитний птах». Вивчення творчості М. Метерлінка в ЗЗСО.	1. Опрацювати статтю Д. Чистяка «Невтолений шукач невідомого» (у кн.: М. Метерлінк. Рання драматургія. К., 2015). 2. «Я – вчитель». Підготувати орієнтовний хід уроку на тему: «Блакитний птах» / «Синій птах» М. Метерлінка (10 клас). При цьому звернути увагу на театральні вистави за драмою бельгійського автора, художні зв'язки між драмами-феєріями «Блакитний птах» / «Синій птах» М. Метерлінка та «Лісова пісня» Лесі Українки.	3	5
6.	Тема 8. Естетизм. Творчість О. Вайлда в контексті модерної парадигми. О. Вайлд у програмі ЗЗСО.	1. Опрацювати есе О. Вайлда «Занепад брехні». 2. «Я – вчитель». Розробити орієнтовний хід уроку на тему: «Хлопчик-зірка» О. Вайлда (5 клас). Підібрати візуальний матеріал для уроку на тему: «Портрет Доріана Грея» О. Вайлда (10 клас).	3	5
7.	Тема 9. Література «втраченого покоління». Тема першої світової війни у літературі. А. Барбюс («Вогонь»), Е. М. Ремарк («На західному фронті без змін»), Е. М. Гемінгвей («Прощавай, зброє!»). Вивчення творчості Е. М. Гемінгвея в ЗЗСО.	1. Підготувати презентацію: «Література “втраченого покоління”: відомі і маловідомі імена». 2. Прослухати лекцію С. Іванюка «Проза суворого досвіду: Ернест Гемінгвей» (URL: https://www.youtube.com/watch?v=utL5vkY0W38) 3. «Я – вчитель». Згідно зі шкільною програмою, на уроках зарубіжної літератури в 11 класі рекомендовано розглядати повість-притчу «Старий і море» Е. М. Гемінгвея. Чому саме цей твір американського письменника увійшов до списку текстів, обов'язкових для вивчення в школі (не роман «Прощавай, зброє!»)? Відповідь обґрунтуйте і зафіксуйте (аналітичне есе).	6	6
8.	Тема 10. Психологічна проза. Література «потoku свідомості». Роман «Улісс» Дж. Джойса як квінтесенція модернізму. Творчість В. Вулф.	1. Проаналізуйте першу в Україні монографію, присвячену творчості Дж. Джойса «Джеймс Джойс: Тайна його мистецького обличчя» Д. Віконської (Віконська Д. Жінка в чорному: етюди, поезії в прозі, нариси, діалоги; Джеймс Джойс: Тайна його мистецького обличчя. Львів: Піраміда, 2013. 108 с). Чи погоджуєтеся з висновками	3	3

		Д. Віконської щодо стилю Дж. Джойса? Відповідь обґрунтуйте і зафіксуйте (аналітичне есе). 2. «Я – вчитель». Згідно зі шкільною програмою, на уроках зарубіжної літератури (позакласне читання або уроки з резервного часу) в 11 класі рекомендовано розглядати «Джакомо Джойс» або «Дублінці» Дж. Джойса. Чи на основі цього тексту можна сформулювати уявлення про літературу «потoku свідомості»? Відповідь обґрунтуйте і зафіксуйте (аналітичне есе).		
9.	Тема 11. Модерністська проза. Творчість Ф. Кафки. «Перевтілення»: особливості вивчення в ЗЗСО.	«Я – вчитель». Проаналізуйте кіноверсії та театральні постановки, здійснені на основі «Перевтілення» Ф. Кафки. Чи рекомендували б їх перегляд для учнів 10 класу? Відповідь обґрунтуйте і зафіксуйте (аналітичне есе).	3	3
10	Тема 12. Сатиричний роман у чеській літературі міжвоєнного часу (Я. Гашек, «Пригоди бравого вояка Швейка» – К. Чапек, «Війна з саламандрами»). Чеські письменники Я. Гашек та К. Чапек у програмі ЗЗСО.	Створіть тематичний колаж, що відображає основні теми та ідеї обох романів. Використовуйте текстові фрагменти, малюнки, фотографії та інші візуальні елементи. Помістіть ключові цитати з обох романів. Відобразіть ідеї абсурду, війни, людської природи та суспільства. Напишіть короткий опис (до 200 слів) про те, як ваш колаж ілюструє сатиричні аспекти творів.		4
11	Тема 13. Американська психологічна проза у 1920-1930-х рр.: ідейні й естетичні пошуки Е. Гемінґвея, В. Фолкнера, Д. Стейнбека. Вивчення творів Е. Гемінґвея в ЗЗСО.	Здійсніть порівняльний аналіз стилю письма Е. Гемінґвея, В. Фолкнера та Д. Стейнбека. Визначте основні стилістичні особливості кожного автора. Порівняйте, як вони передають психологічні стани своїх персонажів. Проаналізуйте, як їхній стиль відображає ідейні та естетичні пошуки епохи.		4
12	Тема 14. Лірична проза А. де Сент-Екзюпері («Планета людей»). Вивчення казки «Маленький принц» у ЗЗСО.	Створіть ліричний щоденник від імені одного з персонажів «Маленького принца» або «Планети людей». Запишіть щоденникові записи, які відображають емоції та переживання персонажа. Включіть роздуми про дружбу, любов, самотність та сенс життя. Використовуйте стиль, характерний для творів Екзюпері, з акцентом на		4

		поетичність та символізм.		
13	Тема 15. Екзистенціалізм у літературі Франції: А. Камю, «Чужий». Вивчення творів А. Камю в ЗЗСО («Чума»).	Підготуватися до дискусії за опорними питаннями: Що таке екзистенціалізм? Які основні ідеї та концепції цього філософського напрямку? Які основні риси екзистенціалізму можна знайти в літературі? Які автори, окрім А. Камю, є представниками екзистенціалізму? Які основні теми розкриває А. Камю у романі «Чужий»? Як вони відображають екзистенціалістські ідеї? Яким чином образ Мерсо ілюструє філософію абсурду? Які його дії та рішення демонструють цю філософію? Як у романі «Чужий» представлені стосунки між людиною та суспільством? Які конфлікти виникають у результаті цих стосунків? Які паралелі можна провести між «Чужим» і «Чумою»? Як теми абсурду та екзистенційної кризи проявляються в обох творах? Які моральні та етичні питання піднімає А. Камю у «Чумі»? Як персонажі реагують на пандемію та її наслідки? Яким чином «Чума» відображає ідеї солідарності та людяності? Які персонажі найбільш яскраво втілюють ці ідеї? Які висновки можна зробити з творів А. Камю про сенс життя та людське існування?		2
	Разом		30	

IV. Політика оцінювання

Освітній процес та контроль його результатів здійснюється згідно з [Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки.](#)

Політика викладача щодо здобувача освіти. Відвідування занять – обов’язковий компонент оцінювання. За об’єктивних причин, наприклад, в умовах карантинних обмежень або ж хвороби здобувача (чи здобувача з особливими потребами), працевлаштування, міжнародного стажування, за умови певних сімейних обставин тощо, здобувач може оформити індивідуальний план і навчання у такому випадку відбувається за погодженим графіком з використанням технологій дистанційного навчання відповідно до

Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Волинського національного університету ВНУ імені Лесі Українки

Політика щодо академічної доброчесності. Освітній процес побудований на засадах доброчесності, справедливості, порядності, відповідальності за результати своєї діяльності, взаємодовіри та толерантності до його учасників, об'єктивності оцінювання, соціальної та гендерної рівності. Здобувач освіти зобов'язаний самостійно виконувати завдання для практичних занять та самостійної роботи, так само завдання підсумкового контролю; надавати правдиву інформацію про результати своєї навчальної діяльності; вказувати джерела чужих думок у випадку їхнього використання. Жодна з форм порушення академічної доброчесності не толерується. Дотримання академічної доброчесності передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання; посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації. Відповідальність за порушення норм академічної доброчесності визначається: «Кодексом академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки та «Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки».

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Пропущені практичні заняття (максимум 5 занять) перескладаються не пізніше, як через 2 тижні після фактичного проведення. Практичні заняття, які перескладаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин.

Політика щодо визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та / або інформальній освіті.

Під час вивчення ОК визнаються результати навчання, отримані в неформальній освіті (професійні курси/тренінги, онлайн-освіта, стажування тощо), які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають курсу «Зарубіжна література» як в цілому, так і його окремим модулям, темі (темам), що передбачені цим силабусом. Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, відбувається в семестрі, що передує семестру початку вивчення освітнього компонента, або під час вивчення ОК, але не пізніше 01 грудня та 01 травня, враховуючи ймовірність непідтвердження здобувачем результатів такого навчання. Деталі щодо процедури зарахування результатів регулюються Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті ВНУ імені Лесі Українки.

V. Підсумковий контроль

Об'єктами поточного контролю знань здобувачів освіти є: систематичність і активність роботи на практичних заняттях; виконання завдань для самостійного опрацювання.

Під час здійснення контролю за систематичністю та активністю роботи на практичних заняттях враховуються: рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах; активність під час обговорення тем практичних занять; результати експрес-контролю тощо.

Контролю під час виконання завдань, які виносяться на самостійну роботу, підлягають: опрацювання тем загалом чи окремих питань, написання есе тощо.

Максимальна кількість балів, яку може набрати здобувач освіти за поточну навчальну діяльність з освітнього компонента, становить 40 балів.

Модульний контроль здійснюється викладачем у формі модульних контрольних робіт. Відсутність здобувача на модульний контрольний робіт оцінюється у нуль балів. Повторне складання модульного контролю для здобувача можливе за умови його відсутності на МКР з поважної причини. Максимальна кількість балів – 60, зокрема МКР1 – 15 балів, МКР 2 – 15 балів, МКР 3 – 30 балів.

МКР 3 (контрольний науково-дослідницький проєкт) має на меті поглибити та вдосконалити здобуті компетентності з освітнього компонента. Він передбачає обов'язкову презентацію результатів на підсумковому занятті в аудиторії (за умов очного навчання) або із залученням платформи відеозв'язку (за умов дистанційного навчання). Здобувач освіти повинен підготувати науково-дослідний проєкт та презентацію до нього на одну із тем, яку формулює разом з викладачем (вибір теми слухач здійснює впродовж 10 днів від першого аудиторного заняття). Тема проєкту має відповідати змісту курсу (ЗЛ першої половини ХХ ст.), враховувати індивідуальні вподобання та креативні здібності здобувача. Здобувач має можливість розвивати вміння проводити інтертекстуальні та інтермедіальні дослідження. Зосереджуємо увагу також на вмінні працювати з довідниковою літературою, пошуковими системами, систематизовувати інформацію та презентувати її відповідно до завдань освітнього компонента. Максимальна кількість балів за науково-дослідне завдання – 30, з яких 25 балів здобувач отримує за власне зміст науково-дослідного проєкту, (15 б. – науковий складник, 10 б. – дослідницький складник) і 5 балів – за виступ, відповіді на запитання та презентацію. Основні критерії оцінювання контрольного проєкту: обізнаність здобувача з обраною теми; оригінальність теми; чинник актуальності і новизни теми; ефективність презентації проєкту перед аудиторією; логічність розвитку теми; аргументація основних положень; вміння відповідати на питання; наочність; контакт з аудиторією; цікаві приклади тощо

Оцінка навчальної діяльності здобувачів освіти відбувається за результатами підсумкового модульного контролю (ПМК), що становить суму набраних балів протягом семестру, але не менше 60.

У випадку, якщо здобувач освіти протягом поточного та проміжного контролів набрав менше, як 60 балів, він складає залік під час ліквідації

академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання протягом семестру анулюються. Максимальна кількість балів на залік під час ліквідації академічної заборгованості, як правило, 100.

VI. Шкала оцінювання (залік)

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 - 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 - 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

Програма підготовки до підсумкового контролю

1. Загальні тенденції розвитку літератури першої половини ХХ століття.
2. Художньо-стильові течії модернізму: загальна характеристика.
3. Пошуки ідеалу світової гармонії в ліриці Р. М. Рільке («Книга годин», «Книга образів», «Сонети до Орфея», «Дуїнські елегії»). Вивчення теми в ЗЗСО.
4. Експресіонізм як напрям у світовому мистецтві. Основні мотиви лірики експресіоністів.
5. Екзистенціалістська інтелектуальна драма (А. Камю, «Калігула»).
6. Ю.О'Ніл і становлення американської драматургії.
7. Світоглядна й творча еволюція Б. Брехта. «Епічний театр» у світовій драматургії. Поетика «епічної» драми. Вивчення теми в ЗЗСО.
8. Т. С. Еліот – поет і теоретик модернізму. Вираження кризи свідомості й культури у творчості Еліота («Безплідна земля», «Порожні люди»). Або: «Поетичне відродження» в США.
9. Особливості поетики в ліриці Ф. Гарсії Лорки.
10. Новаторський характер новелістики та драматургії Л. Піранделло.
11. Футуризм у світовій літературі. Дадаїзм та сюрреалізм як авангардні угруповання та напрями у першій половині ХХ ст. Вивчення теми в ЗЗСО.
12. Поетика прози Д. Джойса (у романі «Улісс» або в новелі «Джакомо Джойс»: «потік свідомості», деестетизація зображуваного, міфологічні паралелі й алегорії тощо). Або: «Психологічна школа» в англійській літературі 1920-30-х рр.: В. Вульф, Д. Г. Лоуренс – за вибором.
13. Література «втраченого покоління» у Франції, Німеччині, Англії, США (Е. М. Ремарк, «На Західному фронті без змін» або ін. роман за вибором – особливості поетики).
14. Сатиричний роман Я. Гашека «Пригоди бравого вояка Швейка». Швейк як вічний образ у літературі.
15. «Лірична» проза А. де Сент-Екзюпері. Проблема «земля і людина».

16.Екзистенціалізм у французькій та світовій літературі.

Екзистенціалістський світогляд в романі А. Камю «Чужий». Вивчення теми в ЗЗСО.

17.Своєрідність світобачення і його художнього вираження у творчості Ф. Кафки. Вивчення теми в ЗЗСО.

18.Філософський роман К. Чапека «Війна з саламандрами». Сатиричне спрямування. Новаторство художньої структури.

19.Роман-антиутопія в літературі ХХ ст. (К. Чапек, О. Гакслі, Дж. Орвелл – за вибором).

20.Розвиток реалістичних та модерністських тенденцій в американській прозі ХХ ст. Американська новела та роман у 1920-1930-ті рр. (Ш. Андерсон, Е. Гемінгвей, В. Фолкнер, Дж. Стейнбек – за вибором).

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Навчальна література (основна)

Підручники та посібники:

- Денисова Т. Історія американської літератури ХХ століття: навч. посібник. Київ, 2012.
- Історія зарубіжної літератури ХХ ст.: навч. посібник / В. І. Кузьменко, О. О. Гарачковська, М. В. Кузьменко та ін. Київ, 2010.
- Колошук Н. Г. Історія зарубіжної літератури ХХ століття: у 2 ч. Ч. 1: Модерна доба: навч. посіб. для закладів вищої освіти. Київ: Кондор, 2023. 520 с. <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/22965>
- Мацевко-Бекерська Л. В. Методика викладання світової літератури: навчально-методичний посібник. Львів, 2011.
- Мірошніченко Л. Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах: підручник. Київ, 2010.
- Мірошніченко Л. Ф., Дишлюк Ю. М. Зарубіжна література. Позакласні заходи. 9-11 кл.: посібник для вчителя. Харків, 2004.
- Наукові основи методики літератури: посібник / Н. Й. Волошина, О. М. Бандура, О. А. Гальонка та ін.; за ред. Н. Й. Волошиної. Київ, 2002.
- Ніколенко О. М., Куцевол О. М. Сучасний урок зарубіжної літератури: посібник. 5–11 класи. Київ, 2003.
- Оліфіренко С. М. Мандрівка Інтернет-сторінками зарубіжної літератури: посібник для вчителів і учнів 8–11 класів. Київ, 2007.
- Bossy, Michel-André. Artists, Writers, and Musicians: An Encyclopedia of People Who Changed the World. Westport, Connecticut: Oryx Press, 2001. URL: <https://archive.org/details/artistswritersmu0000unse>
- Curlie. Arts. Literary. Periods and Movements. Modernism. URL: https://curlie.org/Arts/Literature/Periods_and_Movements/Modernism/
- Literary modernism. URL: https://en.wikipedia.org/wiki/Literary_modernism

Монографії, розвідки:

- Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / за ред. М. Зубрицької. Львів, 2001.
- Блум Г. Західний канон: книги на тлі епох / пер. з англ. під загальною редакцією Р. Семківа. Київ, 2007.
- Ісаєва О. О. Вивчення літератури в цифрову епоху: про реалії сьогодення і перспективи в майбутньому. *Всесвітня література в школах України*. 2016. № 1 (415).
- Ісаєва О. О. Вивчення літератури під час гібридної війни. *Зарубіжна література*. 2017. № 21 (774).
- Клименко Ж. В. Науково-методичний лекторій для вчителя світової літератури «Специфіка вивчення перекладних художніх творів у старших класах загальноосвітньої школи»: Лекції 1–22. *Всесвітня література в середніх навчальних закладах України*. 2009. № 11; 2010. №№ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 10; 2011 – №№ 1, 3, 4, 5, 11/12; *Всесвітня література в сучасній школі*. 2012. №№ 1, 5, 10; 2013. №№ 1, 2; *Всесвітня література в школах України*. 2014. № 7–8; 2015. №№ 3, 6, 12.
- Клименко Ж. В. Формування компаративістської компетентності учнів у процесі вивчення світової літератури. *Всесвітня література в середніх навчальних закладах України*. 2011. № 6.
- Ковбасенко Ю. І. Використання тестових технологій у процесі вивчення української та зарубіжної літератури в загальноосвітніх навчальних закладах. *Зарубіжна література в навчальних закладах*. Київ, 2008. № 2.
- Ковбасенко Ю. І. Літературний канон і курикулум літературної освіти: світовий досвід і український шлях (ч. I – світовий досвід). *Всесвітня література в середніх навчальних закладах України*. 2011. № 9.
- Ковбасенко Ю. І. Поглиблене вивчення літератури і новітні педагогічні вимірювання. *Вітчизняна філологія: теоретичні та методичні аспекти вивчення*. Вип. 5. Черкаси, 2015.
- Лавринович Л. «Експеримент із часом» Джона Данна та літературна практика ХХ ст. *Науковий вісник СНУ ім. Лесі Українки. Серія : Філологічні науки. Літературознавство*. 2013. № 28. С. 71–77.
- Лавринович Л. Б. Містерія часу і простору у прозі Бруно Шульца. *Бруно Шульц як філософ і теоретик літератури* : матеріали V Міжнародного Фестивалю Бруно Шульца в Дрогобичі / редакція Віри Меньок. Полоністичний науково-інформаційний центр ім. Ігоря Менька ДДПУ ім. Івана Франка. Дрогобич : Коло, 2014. С. 412–432.
- Ніколенко О. М. Компетентнісний підхід до викладання зарубіжної літератури. *Зарубіжна література*. 2016. № 6. С. 4–9.
- Стайн Дж. Сучасна драматургія в теорії та театральній практиці: пер. з англ.: у 3 кн. Львів, 2003.
- Literary Modernism. BBC Radio 4 discussion with John Carey, Laura Marcus and Valentine Cunningham (In Our Time, April 26, 2001). URL: <https://www.bbc.co.uk/programmes/p00547fv>

Словники, довідники:

- Лексикон загального та порівняльного літературознавства / за ред. А. Волкова. Чернівці, 2011.
- Літературознавча енциклопедія: у 2-х томах / автор-укладач Ю. І. Ковалів. Київ, 2007.
- Методика викладання літератури: термінологічний словник / А. Л. Ситченко, В. І. Шуляр, В. В. Гладишев; за ред. А. Л. Ситченко. Київ, 2008.
- Професія – вчитель літератури: словник-довідник / упоряд. Т. Чередник. Тернопіль, 2009.
- Словник художніх засобів і тропів / автор-укладач В. Ф. Святовець. Київ, 2011.

Періодичні фахові видання:

- Всесвіт: фаховий журнал світової літератури. Київ: Видавничий дім «Всесвіт». URL: <http://vsesvit-journal.com>
- Всесвітня література в сучасній школі: щомісячний науково-методичний журнал. ІВА «Освіта України». 2011-2020. URL: <https://www.ra-ou.com.ua/index.php?id=6>
- Всесвітня література в школах України: науково-методичний журнал Міністерства освіти і науки України. Київ: Педагогічна преса. URL: <http://lib.pedpresa.ua/category/zhurnali/naykovo-metodichni-zhyrnatu/vsesvitnya-literatura-v-shkolah-ukrayini>
- Зарубіжна література в школах України: науково-методичний журнал. Київ: Антросвіт. URL: http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/zlvsh/index
- Зарубіжна література: науково-методична газета. Київ: Шкільний світ. URL: http://www.osvita.ua/sw_press/newspapers/zlg/
- Зарубіжна література в школі: практичний журнал для вчителя світової літератури. Харків: Основа.
- Слово і Час: науково-теоретичний журнал. Київ: Національна академія наук України, Інститут літератури імені Тараса Шевченка, Національна спілка письменників України. URL: <https://il-journal.com/index.php/journal>

Навчальні програми:

- Навчальні програми для 5-9 класів. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-5-9-klas>
- Навчальні програми для 10-11 класів. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv>

Сайти бібліотек:

- Державна бібліотека України для юнацтва. URL: <http://www.4uth.gov.ua/>
- Національна бібліотека України для дітей. URL: www.chl.kiev.ua/
- Національна парламентська бібліотека України. URL: <http://www.nplu.org/>
- Електронна бібліотека української літератури (зарубіжна література). URL: <http://ukrlib.com>
- Бібліотека українського центру. URL: <http://ukrcenter.com>